

Laura
Lähteenmäki

ISKELMIÄ

WSOY

Laura
Lähteenmäki

ISKELMIÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

HELSINKI

Kiitos Suomen Kulttuurirahasto ja WSOY:n Kirjallisuussäätiö

© LAURA LÄHTEENMÄKI JA WSOY 2013

ISBN 978-951-0-39493-9

Painettu EU:ssa

*Mother the doctor knows something is wrong
Cause my body has strange information
He's looked in my eyes and knows I'm not a child
But he doesn't dare ask the right question*

*Mother my friends are no longer my friends
And the games we once played have no meaning
I've gone serious and shy and they can't figure why
So they've left me to my own daydreaming*

*What price to pay
For bad wisdom
Too young to know
Too much too soon
Bad wisdom*

*Mother you've taught me the laws are so fine
If I'm good that I will be protected
I've fallen through the crack and there's no getting back
And I'll never trust whoever gets elected*

*Mother your eyes have gone suddenly cold
And it wasn't what I was expecting
Once I did think that I'd find comfort there
And instead you've gone hard and suspecting*

*Mother I'm cut at the root like a weed
Cause there's no one to hear my small story
Just like a woman who walks in the street
I will pay for my life with my body*

SUZANNE VEGA: BAD WISDOM

Kieli ylittää pienen nyppylän posken sisäpinnassa.
Kielenkärki luiskahtaa hampaita vasten. Puren
kieltä niin lujaa kuin uskallan, ettei Sanna tai Aurora
tai kukaan kahdeksasta tytöstäni huomaa. Tytöt
mulkoilevat minua. He eivät aio antaa anteeksi sitä,
että myöhästyin juhlista viisitoista minuuttia ja juuri
sen hetken, kun he saivat suorittamansa merkit.
Nyt muut laulavat reippaasti, jotkut jopa taputtavat
tahdissa, mutta minä puren kieltäni. Puren, puren,
puren. Eikä se siltikään satu niin kuin silloin sattui.
Kun makasin Samulin vieressä, kun Samuli suuteli,
kun hän suuteli minua lujasti.

Suuteliko hän minua liian lujasti?

1

Luokkaretkiaamun hämärä huhtikuussa. Niin varhaista, että valo ihmetyttää. Se hehkuu valkoisesta talon seinästä, Hannan takista, opettajan väsyneestä naamasta jossa on tyynynpainauma kuin madon kaivertama ura tai lakunauha. Ja kun me kohta istumme bussissa, valo on jo muuttunut, käynyt yksinkertaisemmaksi, tutummaksi, koulu-aamuvaloksi. Eikä sitä enää ihmettele vaan katselee pellolle, soille, pieniin kyliin, joiden ohi ajetaan, joissa herätään, etsitään hanskoja, haisee kaurapuuro, tuossakin talossa varmaan navetta. Haukotuttaa.

Paikkani on musiikinopettajan takana ja Hannan vieressä käytävän toisella puolella. Hanna ja minä istumme ihan rauhassa, mutta joillakuilla on jo vauhti päällä. Anton yrittää saada kuskin soittamaan illalla esiintyvän bändin levyä. Kuski ei suostu, hän haluaa kuunnella iskelmäradiota, ja takapenkki ulvoo. Vaikka olen aamu-uninen, en ole niin uninen, etten kuulis heidän mekastustaan, että pystyisin ummistamaan siltä korvani. Painan otsan viileään ikkunaan, silmä-

lasini kolahtavat lasia vasten, ummistan silmät. Tästä on kaksi tuntia Helsinkiin ja yöllä tullaan sama matka takaisin.

Kunpa olisimme jo tulossa kotiinpäin.

Luokanvalvoja sanoi seiskan syksyllä, että ihan sama, vaikka emme lähtisi yhdeksännellä luokkaretkelle. Että hän ei aio seistä palelemassa yksissäkään rusettiluisteluisissa tai laskea yötä myöten retkikassan hiluja, jos reissun rahoitus ei nappaa meitä. Meitä ei napannut. Kolmessa vuodessa räävimme jotenkin kasaan Helsingin-reissun rahat – ja nytkin konserttiliput piti pulittaa itse.

Yritän olla kuuntelematta muiden ilonpitoa, mutta en pysty. Korvani venyvät kuin aasilla, joka kärkkyy pienintäkin suhahdusta tai vitsinpoikasta. Poskeni pavalavat kun kuulen muiden nauravan. Välillä ajattelen, että he nauravat minulle, mutta tiedän, että oikeasti he eivät edes muista meikäläistä.

Heille olen vain ruskea päälaki, joka häämöttää täällä etupenkissä.

Kokeilen kädelläni tukkaa. Se on puhdas mutta pörössä niin kuin aina. Pesin sen illalla ennen nukku-
maanmenoa. Seisoin pitkään suihkussa ja hinkkasin itseäni matkaa varten. Leikkasin kynnet ja lakkasin ne, laitoin kirkastavan kasvonaamion, jonka äiti oli ostanut vessan alalaatikkoon jossakin toisessa elämässään.

En ymmärrä, miksi näin kaiken sen vaivan, kun nyt esitän nukkuvaa ensimmäisessä penkkirivissä. Opetajaan esitykseni uppoaa: hän kuiskuttelee jotakin

Hannalle. Sitten he molemmat supattavat, etteivät herättäisi minua.

Pysähdymme huoltoasemalla. Takapenkin tytöillä on pissihätä. He ovat sihisseeet koulun pihasta lähtien ja yrittäneet saada toisiaan pissaamaan housuun. Kun opettaja kehottaa heitä käyttämään bussin vessaa, he ulvovat. Kuka kehtaisi mennä pikkuruiseen vessakoppiin, kun kaikki kuulisivat äänet heiveröisen pahvi-oven läpi? Ja sitä paitsi siellähän haisee, he kiljuvat. Pojista se kaikki on hirveän hauskaa.

En pysy enää kärryillä siinä, kuka seurustelee kenkin kanssa. Luulen, että he ovat olleet kaikki vuorollaan kimpassa, ristiin rastiin siis, mikä on kai aika kummallista. Opettajatkin ihmettelevät luokkamme yhteishenkeä, mutta he ovat sokeita. He eivät näe, että ne jotka eivät enää seurustele toistensa kanssa, ovat toisilleen kiukkuisia ja sijoittavat vihamiehensä ikuisten ranking-listojensa hännille. Ja sitten on meitä muita, jotka eivät ole innostaan huolimatta päässeet kokeilemaan onneaan niillä markkinoilla vielä lainkaan.

Käyn vessassa vaihtamassa piilolasit silmiini ja jonotan Hannan perässä kassalle käsissäni juustoleipä ja omenapillimehu. En tiedä, syömmekö huoltoaseman kahvilassa vai jatkamme matkaa. Ehkä opettaja sanoi sen mikrofoniin, mutta en kuullut. Kysyn asiaa Hannalta. Ensin minulta ei tule ääntä, ja Hanna kysyy monta kertaa häh, häh.

Hanna on ihan kiva mutta emme ole mitään loistostäviä. Aikoinaan olimme enemmän kavereita, sil-

loin kun Hannakin oli partiossa. Sitten hän lopetti ja minä jatkoin; nyt olen sekä vartionjohtaja että samoaja. Hanna ei ole kenenkään paras ystävä, mutta se ei näytä häiritsevän häntä. Hän on sitä itseriittoista tyyppiä, joka on kiinnostuneempi oppilaskunnasta ja tukioppilastoiminnasta ja tuotantoeläinten, suojelualueiden ja Itämeren kalojen oikeuksista kuin luokkakavereittensa sutinoista. Hän urheilee, suunnistaa ja nakertaa joka päivä ravintoympyrän ympäri. Lapsina makasimme yhdessä hangessa. En muista, miksi pötkötimme siellä, mutta niin me vain teimme.

Palaamme bussiin eväinemme. Minun ei ole nälkä ja laitan leivän ja mehun olkalaukkuuni. Isä keitti minulle aamulla puuroa, hän teki myös eväitä, jotka jätin jääkaappiin ja jotka äiti varmaan syö päivän mittaan, jos viitsii. Puurosta tulee pitkäksi aikaa liimainen olo. Ja jano. Ja sitten tulee nälkä, ihan hetkessä, äkkinälkä.

Enää ei nukuta, mutta esitän uneliasta. Myttään kaulaliinaa pään ja ikkunan väliin ja olen muka väsynyt ja ärtynyt muiden mekastuksesta. Antakaa minun nukkua! olemukseni huutaa kun painan nenääni kaulaliinaan. Siinä haisee mennyt talvi. Makea ja ummehtunut. Olen kutonut liinan itse. Loppulangasta tein lapaset. Lanka ei ihan riittänyt ja toisen lapsen kärki piti tehdä eri langalla, mustalla, ja se näyttää siltä kuin olisin dipannut lapasen maalipönttöön. Muistan hyvin, miten neuloessani tuli hämärä. En jaksanut nousta laittamaan valoja vaan päättelin lapsen kuin sokea. Tyttöjeni mielestä lapaset ovat ihanat. Heille kaikki mitä teen on.

Itse ihmettelen, miten olen viitsinyt neuloa jokaisen silmukan. Olen nostellut silmukat puikolta toiselle, kääntänyt liinan rivin päässä, lanka on virrannut sormieni läpi. Mitä olen ajatellut pakertaessani puikkojen parissa? Keksinkin monta, paljon menevämpää juttua, mitä olisin voinut tehdä. Ne ovat toinen toistaan veikeämpiä ja naurattavat, koska ovat niin mahdottomia.

En ole ottanut tätä kaulaliinaa kämpälle tai retkille. Se olisi alkanut vain haista savulta ja makkaralta, partiolta. Minulla on retkillä aina eri vaatteet. Olen partiossa toinen ihminen muutenkin, kettutyttöni palvoivat minua ja samoajissakin minut halutaan mukaan taitokilpailuihin ja retkille. Partiomailma ja tämä toinen eivät kohtaa.

– Herätys!

Pojan ääni. Pojan ääni huutaa pääni vieressä. Hämästyin niin, että en muista nostaa kasvoilleni nyrpeää ilmettä, joka kertoisi häiritsijälle, että olin sikeässä unessa, kaukana infantilista bussiseurasta.

Samuli katselee minua lähietäisyydeltä ja riiputtaa vähän päätään. Välissämme on vain kännykän verran etäisyyttä, kun hän on kiepsahtanut istumaan viereeni tyhjälle paikalle. Haistan jopa hänen hengityksensä. Hän on ollut kanssani samalla luokalla kaksi vuotta. Hän muutti jostakin tai sitten hän vaihtoi luokkaa. Hän on normipoika, tumma tukka, aika rauhallinen, hyvä englannissa, kuluneet farkut jalassa ja olkapäällä reppu.

Parhaiten tiedän hänet siitä, että hänellä on isovelji,

siis todella iso veli, jonka luulen seurustelevan partio-kaverini Auroran kanssa.

En ole ennen huomannut, että Samulilla on vähän ylipitkä tukka. Se on muutenkin leikattu aika hauskasti, nypitty epätasaisesti, kuin töyhdöiksi. Jotkin tupsut ovat pystyssä, jotkin eivät. Huomaan myös, että hänen kasvonsa ovat kapeat, suu yltää melkein korvasta korvaan. Ja silmät. Nekin ovat jotenkin jännät. Lähellä toisiaan.

Ne ovat ihan kivat silmät. En ole ennen pannut merkille.

Hän tuijottaa minua. Mitä asiaa hänellä on?

Itse asiassa en ole ikinä nähnyt tuonvärisiä silmiä. Ruskeat, vihreät, ruskeat, arvon. Silmät ovat kuin taaista savea, josta ei erota mustuaista. Rämpäytän silmiäni, Samuli siirtyy vähän kauemmaksi ja katsoo minua tiiviisti. Liikahdan korjatakseeni asentoa.

– Et sä nukkunut, hän sanoo. Emme ole ikinä ennen puhuneet näin pitkään. Tai enhän minä ole sanonut vielä sanaakaan.

– Nukuinpas, sanon. Ääneni on painunut. Ja suussa maistuu uni.

– Ei, hän sanoo taas ja hymyilee, – mä tiedän, miltä nukkuvana näyttää ja sä et näyttänyt siltä.

Sitten hän kertoo, että hänen isänsä nukkuu päivisin, koska tekee yövuoroja, ja hän kyllä tunnistaa nukkuvan ihmisen. Sen tunnistaa kaikesta: asennosta, päästä, suusta, silmäluomista. Kuuntelen, mutta lähinnä kuulen hänen pehmeän äänensä. Se alkaa kietoa minua samettiin tai huopaan tai johonkin lämpimään.

– Sun luomet olivat liian tiukasti kiinni. Ihan kuin sä olisit rypistänyt niitä yhteen, hän havainnoi ja näyttää, miten rypistin silmiäni.

Minua naurattaa. Hän näyttää hauskalta tiristäessä silmiään suppuun. Tummat kulmat painuvat vastakkain ja vain ripsien päät pilkottavat luomien väliltä. Poskilla on pari pisamaa.

– Mä odotin unta sitten, mutisen mutta suusta ei tule ääntä. Nuolaisen huuliani ja Samuli katsoo minua jännästi. Hänen katseensa putoaa rinnoilleni. Vaihdan taas asentoa.

– No, näitkö sä musta unta?

– En! vinkaisen ja nyt tulee vähän ääntä.

En ole oikeasti haaveillut kenestäkään luokkakaveristani enää pitkään aikaan. Samulista en ole haaveillut ikinä. Hän on toisesta maailmasta kuin minä, partiotyttö. Vaikka hän ei kuulu luokan rääväsuihin, hän on ehdottomasti ulottumattomissani.

Kun sanon, etten nähnyt hänestä unta, kuulostaa se juuri siltä kuin olisin piehtaroinut uneksiessani hänestä. Hän hymyilee tietäväisenä.

Hänen hymynsä on jo syvä, se ulottuu niihin savenvärisiin silmiin ja hänen suunsa venyy poskien yli ja yhdistää korvat toisiinsa.

Onpa hän hauskanäköinen. Miten ihmeessä en ole ennen huomannut!

– Nyt mä kuitenkin nukkuisin, sanon ujosti. En uskalla puhua enempää. Pelkään että lumous särkyy ja hän kyllästyy minuun.

Nukkumiseni sopii hänelle. Hän kuitenkin huo-

mauttaa, että on pikkuisen hupsua lähteä luokkatretkelle nukkumaan. Että ensin kerää rahaa kolme vuotta ja sitten vain nukkuu. Enkö voisi pitää muiden kanssa hauskaa?

Hän on liikuttava. Hän käyttää sanoja, kuten pikkuisen hupsua, ja kuvittelee, että voisin vuosien hiljaisuuden jälkeen pitää muiden kanssa hauskaa, tunkea mukaan heidän kisoihinsa ja ihmissuhdesotkuihinsa. Hymyilen. Vähän niin kuin äiti lapselle. Mitä hän kuvittelee? Että nousisin pystyyn, tanssisin bussin takaosaan, kiilaisin pyllyni takapenkintyttöjen väliin ja liivauttaisin ensitöikseni ilmoille vitsin, joka kirvoittaisi makeat naurut.

Sellaista tapahtuu joskus partiossa, samoajissa, mutta ei tässä porukassa. Ei koskaan. Hymähdän.

Hän ilahtuu siitä että sanon hmp ja hymyilee. Sitten hän puristaa minua poskesta ja menee pois.

Kun hän on puristanut minua poskesta, en voi nukkua. En voi edes esittää nukkuvaa vaan tuijotan eteeni, tuijotan sitä kahvaa josta voi pitää kiinni. Yritän kuvitella niin kovan vauhdin, että minun tarvitsisi tarttua kahvaan, roikkua siinä henkeni hädässä. Oikeasti en kuvittele mitään sellaista vaan jotakin muuta. Kahvaa vain tuijotan, että katsoisin jotakin. Että silmäni eivät alkaisi pyöriä päässäni, etten sekoaisi täysin.

Koko päivän Samulin kosketus polttaa poskea.

Seuraan muita taidemuseoon, seuraan heitä suuriin valkoisiin saleihin ja annan heidän ääniensä kaikua päässäni – avarassa tilassa heidän äänensä monistuvat ja kolisevat.

Kun muut katselevat taideteoksia ja väittävät osavansa tehdä vähintään samanlaisia veistoksia, maalauksia, installaatioita ja videoteoksia, minä katselen Samulia. Hetki hetkeltä hän muuttuu elävämmäksi silmissäni. Hän ikään kuin astuu alas jalustalta ja alkaa liikkua edessäni. Hän on kauniimpi kuin yksikään veistos. Hän elää, loistaa, nauraa. Hän saa muut nauramaan ja loistamaan, ja minutkin hän saa.

Hymyilen itsekseni, mikä tietenkin on hölmöä, mutta näin elossa en ole ollut aikoihin. Tuntuu kuin olisin täynnä jotakin räjähtävää, joka pyrkii minusta ulos. Olen yhtä kuplaa, pirskahtelevaa ainetta, raikasta jotakin. Huomaako Samuli hameeni? Se on ostettu tätä matkaa varten. Ja uudet sukkahousutkin minulla on ja viime syksyn kengät, joita en ehtinyt pitää ennen lunta, ne ovat siis melkein kuin uudet. Olen kaunis, pirteä ja tukkani kerää kevään valon, jota valuu suurista ikkunoista päällemme kun maleksimme saleissa oppaan perässä, jonka puhetta meistä ei kuuntele kukaan.

Ei kuule kukaan, koska päässämme kohisee.

Ainakin minun päässäni on auennut kevätputo. Tai tulva tai putous. Miten en ole nähnyt Samulia aiemmin? Miksi olen ummistanut silmäni ihmeeltä?

Leijun muiden perässä ulos, seuraan Samulia ja muita kauppoihin.

- Mitä toi roikkuu meidän perässä?
- Pyysikö joku sen mukaan?
- Sehän on meidän häntä!

En kuule enkä välitä vaan tutkin hyllyihin aseteltuja tavaroita. Samalla hetkellä kun kosken niihin,

unohdan niiden nimet ja niitä kuvaavat sanat. Ne eivät kiinnosta minua. Ne ovat vain maallista roinaa, rahalla saatavaa, kaunista mutta rikki menevää. Minä tiedän että on olemassa tärkeämpää ja hymyilen.

– Se on seonnut, joku tuhahtaa, mutta Samuli vastaa hymyyni. Hän ei puolusta minua mutta hymyilee, ja muut huomaavat hänen hymynsä ja antavat minun seurata kuin olisin pieni koira, joukon hännillä uskollisena ja paikkani nöyrästi tietävänä.

Me käymme monessa kaupassa, me syömme jätte-löt. Ne ovat kevään ensimmäiset. Mansikkaa, mangoa, suklaata? En maista, en muista. Minun ei ole nälkä, evääni muussaantuvat olkalaukussa, ostan polven yli vedettävät, värikkäät sukat ja seuraan muita valtavaan halliin, jossa konsertti pidetään.

Kun sulloudumme ovista sisään, Samulin porukka karistaa minut kannoiltaan. Ehkä he väsyvät läähätykseeni tai liukastuvat suustani valuvaan kuolaan. Etsin Hannaa, mutta en näe häntä, ja niinpä haen yksinäni oikean katsomon, oikean rivin, minun paikkani ja kiipeän tuolilleni, joka on vain yksi istuin tuhansien istuinten meressä. Levittelen helmat ympärilleni ja yritän olla putoamatta. Suurin osa paikoista on vielä tyhjiä. Ehkä muut yrittävät saada ostettua kaljaa käytävillä olevista baareista tai sitten heille eivät kelpaa nämä paikat.

Minulle riittää jo tämä kaikki. Katsomo huimaa, alhaalta nousee lämmittelymusiikki kuin huumaavasti tuoksuva soppa, kaikki on niin suurta, ja minä olen taivaassa. Tai lähellä sitä. Katselen onnellisena ym-

pärilläni sählääviä ihmisiä. Miten kauniita he ovat etsiessään paikkojaan, kohistessaan bändistä, maltaessaan hädin tuskin istuutua. Kun bändi saapas-telee lavalle, kaikki ponkaisevat pystyyn. Monet ovat hurmiossa, he huutavat, laulavat, hyppivät. Kun katsen alas, meinaan pudota ja painaudun lujasti selkänojaa vasten.

Minä putoan. Minua huippaa niin. Yksinkertaisesti sekosin sillä hetkellä, kun Samuli sanoi bussissa herätys ja puristi poskeani. Sain sähköiskun, kuolettavan kosketuksen, pistoksen, vaikka tiedän – muistutan asioiden edelle kaahaavaa mielikuvitustani – etten voi olla näin sääliittävä, että sekoan yhdestä sanasta ja yhdestä pikku hipaisusta.

Keikka on hetkessä ohi. Vaikka musiikki on hyvää ja tunnelma pilvissä, lentelen sen kaiken yläpuolella. Nousen pystyyn kun muut nousevat ja nostan käteni, kun laulaja niin komentaa. Lyön kämmeniäni yhteen korkealla. Niin pitkään lyön kuin muutkin lyövät. Jopa biisien sanat muistan ja laulan mukana, mutta siltikään en ole siellä.

Paluumatkalla takapenkin väki on lopullisesti pi-mahtanut, he hoilottavat bändin biisejä niin että kuskin pitää sulkea oma radionsa. Ehkä heillä on juotavaakin, mutta opettajat eivät huomaa tai eivät välitä. Onhan tämä luokkaretki! Musiikinopettaja laulaa heidän kanssaan ja heiluu keskikäytävällä pompulat tukkasaan. Luokanvalvoja näpertää puhelimensa kanssa. Hän rakastaa puhelintaan, josta katselee vauvansa kuvia. Hanna kutoo jotakin ruskeasta langasta.

Jos kääntyisin katsomaan, näkisin että kaikki eivät riehu – välissä on monta penkkirivillistä sellaisia kuin minä – mutta minä en katso taakseni vaan eteenpäin, eteenpäin, ja sitten painan silmät kiinni.

Vaikka oikeasti minun silmäni kiitävät bussin kattoa pitkin, ne seuraavat herkeämättä, koska eräs takapenkkiläisistä nauraa, mitä hän puhuu, kuinka hän heittää hassua tupsutukkaansa, jota en ole ennen huomannut mutta jota nyt haluan kiskoa sormillani: kaikki tupsut pystyyn! En välitä muiden jutuista, minua ei kiinnosta kuka suutelee kenenkin kanssa ja miten korkealle tai matalalle poikien pyllyt listataan tyttöjen rankingeissa. Minä välitän heistä yhdestä ja minua kiinnostaa se, ettei hän suutele ketään. Ja minä ilahdun kuin lapsi kuullessani hänen äänensä kaiken mekkalan yli, kun hän laulaa kirkaasti:

– Nils Holgersson, ylhäällä ilmassa on, näin lentää pois, auttaa nyt häntä jos vois!

2

Jos minulla olisi paras ystävä, hän sanoisi, että olen rakastunut ja sen myötä seonnut. Hän nauraisi räkäisesti ja hirnuen, pidättelemättä niin kuin meidän luokan tytöt. He yrittävät naurullaan saada muut ajattelemaan, että vitsi, noilla on hauskaa. Minä tiedän hyvin ne naurut ja toivoisin välillä, että minullakin olisi joku, jolle olisi minun ihastumistani tärkeämpää nauraa kovalla äänellä.

Sellaista ei ole saatavilla – monet partiokaverini käyvät eri koulussa eikä Hannasta ole tyhjän naurajaksi, vaikka hän onkin mukava ja käymme välillä leffassa hervottomien karkkipussien kanssa. Muihin minun ei kannata peruskoulun viime metreillä tutustua. Menemme syksyllä Hannan kanssa toisen koulun lukioon, ja pidän huolen, että astuessani uuden koulun ovesta sisään olen joku ihan toinen Aino Mallinen kuin tämä tässä kukkaruukun laidalla istuva.

Aurinko lämmittää jo polviani. Kun painan jalkoja käsillä, käsiä alkaa poltella ja siirrän kädet viileämpään paikkaan, kukkaruukun reunalle. Valkoiset sor-

meni puristavat kylmää betonia. Kevään karmea valo paljastaa niiden kalpeuden, se nuolee luut, nivelet, suonet esiin, näyttää, miten luokkaretkelle sivelemäni lakka lohkeilee kynsistä.

Samulin sanoista on jo kaksi päivää.

Toisella kukkaruukulla istuu naapurin Otto. Hän on minua luokkaa alemmalla emmekä juttele koulussa. Otto on samalla tavalla yksinäinen kuin minä mutta emme puhu siitä koskaan. Aihe on kiellettyjen juttujen listalla, ja me olemme molemmat samalla tavalla ylpeitä, esitämme, että meistä on ihan hauskaa istua kukkaruukuilla koulun pihalla ja näyttää siltä kuin sillä ei olisi paskanväliä. Otto sylkää jalkoihinsa ja vilkaisee minua nopeasti. Nostan leukaani tuntemisen merkiksi: olen huomannut hänet kyllä.

Tietenkin olen, sillä me olemme ruukuillamme kuin kaksi kotipesävahtia, jotka tarkkailevat koulun pihan tapahtumia. Joskus Oton kolme pikkupojan näköistä kaveria tulee hänen seurakseen. Joskus Hanna istuu minun kanssani ruukulla ja joskus joku tuttu samojista. Ei ikinä Aurora, ja miksi hän tulisikaan, hän on jo lukiossa eikä hengaile tällä puolen koulua.

Kotipihassa olemme Oton kanssa hyviä kavereita. Pienempinä leikimme yhdessä, mutta nykyään Otto suosittelee minulle kirjoja tai leffoja tai musiikkia – hän tietää niistä paljon, koska hänen isänsä on kulttuuritoimittaja ja saa työnsä puolesta luettavaa, leffalippuja ja levyjä. Oton mielestä hänen isällään on loistotyö, ja hän aikoo myös kulttuuritoimittajaksi.

Minulla ei ole hajuakaan mitä itse haluan tehdä iso-

AINO on 16-vuotias, eikä häntä ole ikinä suudeltu. Sitten Samuli istuu luokkatietokoneella hänen viereensä ja herättää hänet. Aino tuntee saaneensa kutsun maailmaan, jonkun kainaloon.

Samuli löytää hänen heikon kohtansa ja iskee, oikeastikin. Aino osaa ruokkia retkikeittämällä kahdeksan partiotyttöä, mutta tähän häntä ei ole kouluttu. Hän on kasvanut viilipurkissa versovien taimien ja hentojen siveltimenvetojen maailmassa, eikä hänellä ole hajuakaan, miten paljon rakkauden takia pitää sietää ja miten paljon antaa anteeksi.

Laura Lähteenmäen aiempia romaaneja ovat mm. *Arvid Lydecken* -palkittu *Marenkikeiju*, *Topelius*- ja *Finlandia Junior* -ehdokkaas *Aleksandra Suuri* sekä *North End* -sarjan avannut, *Topelius*-palkintoehdokkaaksi noussut *Niskaan putoava taivas*.

ISBN 978-951-0-39493-9 N84.2 · www.wsoy.fi

Graafinen suunnittelu Anna Makkonen
Kuva: R. Petersen/plainpicture/Fennopress